

SLOVENSKI NAROD

Štampa vsak dan v popoldne, izvenredne dodatke in priložnosti. — Iskanje: do 30 peti 4 2 D, do 100 vrt 30 50 p, večji inšerti peti vsta 4 D; notice, poslane, izjave, reklame, predikci beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Iskanje dveh posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravitelje: Knaflova ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34

Postnina plačana v gotovini.

Kavalirji

Falzikatorski proces v Budimpešti, ki je znova razgrnil pred vsem kulturnim svetom nečestit madžarski škandal, se bliža koncu. Končno je zasliševanje obtožencev in prič in vrste se že govori državnega pravdnika in za govornikov. Na obtožni klopi sede s princem Windischgrätzom ugledni predstavniki budimpeštanske družbe, glavni obtoženci pa so bili ves čas procesa vrhovni voditelji današnje Madžarske z ministrskim predsednikom grofom Bethlenom na čelu.

Pred sodnim senatom je defilirala elita madžarske aristokracije. Ni znanega imena v kraljestvu Sv. Stefana, čegar nosilec ne bi se predstavil sodnikom ali pa se je imenovalo vsaj njegovo ime. Kdor je še veroval v vzvišenost, v večjo vrednost in moralno plemstvo, ga je moral budimpeštanski proces hudo, hudo razočarati. Take slike moralne degeneracije in etične propalosti ne nudi zlepa kaka druga okolica.

Stojita pred sodnikom dva škofa, eden med njima grof. Oba sta zaslišana kot prič, a bi morala biti obtožena, saj sta vedela za Windischgrätzov blazni zločin in ga podpirala, škof in grof Sigismund vsaj moralno, škof Zadravec pa tudi dejansko. Drug drugemu očitata krivdo, ta se pere na račun onega, oni na račun tega. Iz oči v oči si očitata laž. Oba pa ostaneta še dalje časti vredna škofa, spoštovana člana družbe, prava kavalirja.

Poslanec Hír, član vladne večine, izpove kot prič — vidi on bi moral biti obtoženec — da je bil ministrski predsednik grof Bethlen ne le točno informiran o ponarejanju frankov in čeških kron, ampak da je dal celo pisno izjavo, da soglasja s ponarejanjem in ga odobrava. Ekselencija grof Bethlen, kakor ga dostojno nazivajo gospodje sodniki, to odločno zanika. Iz oči v oči zanika tudi zani kompromitirajoče izjave drugih prič, ki zatrjujejo pri njih. Trditve proti trditvi, prisoka proti prisegi. In to od samih aristokratov, samih kavalirjev.

Madžarska je danes medna še edina civilizirana država, kjer je še v polni meri veljaven anahronistični viteški kodeks. Za vsako malenkost se sestajajo sekundanti k tragikomiji in posvetovanjem. Več dvobojev je v Budimpešti sami, kakor drugače po celi Evropi. Vsi hočejo biti kavalirji.

A tam, kjer bi se moralo pokazati pravo kavalirstvo, se dokumentirani značajnosti, ki se tudi lastne škode ne boji, tam so ti madžarski principi, grofje, in vitezi odrekli. Ta moralna dekadenca, ki jo je tako kričeče razgrnila falzikatorska razprava, je hujša od one, kateri priča dejstvo, da so aristokrate brez pomislekov posegli po zločinu ponarejanja denarja.

Kraljevo kronanje

— Beograd, 21. maja. Nekateri listi javljajo, da so glavne priprave za kraljevo kronanje končane in da se kronanje vrši še to leto, toda dan se ni definitivno določilo. Najbrž se bo kronanje vršilo v jeseni. Minister ver je sporazumno s kraljem odredil renovacijo zgodovinskega samostana v Žiži. Kralj bo maziljen in kronan v Žiži, ostali del svečanosti pa se izvrši deloma v Beogradu, deloma v Zagrebu. Kronanje se bo vršilo po kraljevem povratku iz inozemstva, ki bo trajalo cel mesec.

NAŠE TRGOVINSKE POGODBE

— Beograd, 21. maja. Danes dobljena sta se sestali naša in madžarska delegacija, ki vodite pogajanja za sklenitev obojestranske trgovinske pogodbe. Na dnevnem redu je končna rešitev prometnega vprašanja.

Med Albanijo in našo državo je dosežen končni sporazum glede teksta trgovinske pogodbe, konzularne konvencije o izročitvi zločincev, odnosno o medsebojni pravni moči.

MUSLIMANSKI KONGRES V KAIRU

— Kairo, 21. maja. Včeraj je bil zaključen panislamski kongres, ki je zboroval v Kairu. Glede kalifata je kongres sklenil, di pozove vse muslimanske narode, da sodelujejo pri vzpostavitvi kalifata.

OBISK EGIPTOVSKEGA KRALJA V LONDONU

— London, 21. maja. Egipovski kralj rual obišče začetkom junija angleško prestolico in ostane v Londonu delj časa.

Binkoštni odmor v Beogradu

V ospredje so stopila zunanje politična vprašanja. — Jugoslavija in razorožitvena konferenca. — Vlada popuša v korupcijskem vprašanju. — Radikali proti disidentom. — Misija gosp. Pucija v Ljubljani.

— Beograd, 21. maja. Notranje politični problemi so zadnje dneve potisnjeni v ozadje. Po burnih strankarskih borbah preteklega tedna se politična javnost v Beogradu sedaj bolj intenzivno zanima za zunanje politične zadeve. Politični krogi razpravljajo o naših odnošajih napram Albaniji, ker je v kratkem pričakovati, da sklenemo s to sosedo definitivno trgovinsko pogodbo. Pozornost obračajo tudi na razorožitveno konferenco, ki se sedaj vrši v Ženevi in na kateri je včeraj naš delegat dr. Laza Marković pojasnil načelno stališče naše vlade. Jugoslavija zastopa politično razorožitveno vprašanje pri razorožitvi vse elemente in vse sile vsake države. Naša država je agrarna in ji primanjkuje vojne industrije. Predno se prične z omejitvijo oboroževanja, je treba vsaki državi dati garancije za njeno varnost.

Z veliko napetostjo pričakujejo v Beogradu tudi izid velikega falzikatorskega procesa v Budimpešti. Od tega izida je odvisno stališče držav Male antante napram Madžarski. O tem bo sklepala Mala antanta na Bledu dne 17. junija t. l.

V ospredju notranje političnih problemov je še vedno vprašanje pobijanja korupcije. Ministrski predsednik Uzunović je izjavil, da se bo vlada borila odločno proti korupciji, opozicija na mora popreje popravit v parlamentu gotove pogoške, ki jih je napravila s svojimi interpelacijami. Opozicija naj da vladi priliko in vlada bo storila vse, da se do jedra pobije korupcija. Vlada je pripravljena vpoštevati vsak konkretni predlog opozicije. V vrstah Pašićevih radikalov je opažati nezadovoljstvo. Pasivnost g. Pašića napram problemu korupcije izjiva nezadovoljstvo, ker raz-

dikali uvidevajo, da to mnogo škoduje narodno-radikalni stranki, češ da ona sama brani in zagovarja korupcioniste.

Politični krogi dalje naglašajo pravilno stališče, da ne more biti popreje volitev, dokler Narodna skupščina popolnoma ne razčisti raznih korupcijskih afer. Radikali to dobro uvidevajo, ker če bi se sedaj razpisale volitve, bi imele opozicijske skupine prav dobro agitacijsko orožje proti radikalom, o rožje, ki bi med volitvi gotovo uspešno delovalo.

Vladni listi navajajo, da vlada prav marljivo in intenzivno pripravlja razne zakone za Narodno skupščino. Javljajo, da imajo že mnogi ministri izdelane in pripravljene gotove zakonske osnutke. V kratkem predloži vlada Narodni skupščini razum zakona o centralni upravi, tudi zakon za izenačenje davkov, dalje zakon o kazensko-pravdnem redu, zakon o šumah, rudarski zakon in zakon o odškodnini po povodnji.

Radikali napovedujejo za prihodnji mesec več shodov, ki jih priredijo v onih volilnih okrajih, kjer so bili izvoljeni pristaši Ljube Jovanovića. Proti tem nastopijo med radikalnimi volilci z vso energijo ter bodo zahtevali, da se jim izreče nezaupnica.

Ministrski predsednik Nikola Uzunović je bil danes v audijenci pri kralju, katerega je poročal o tekočih zadevah. Pojedelski minister g. Ivan Pucelj je sredi odstopal v Ljubljano. Kakor zatrjujejo iz radijskih krogov, namestiva g. Pucelj v Ljubljani za binkoštno praznike uvesti akcijo za okrepitev Radijske stranke v Sloveniji. V Ljubljani baje ukrene tudi vse potrebno, da se na vsak način prepreči protestni zbor opozicije, ki se vrši 30. t. m. in ki je v glavnem naperjen proti vladi.

Finančna in politična kriza v Franciji

Neuspehi Briandove notranje in zunanje politike. — Narasčajoč odpor proti pogodbam o uređitvi dolgov. — Vzroki frankove devalvacije. — Socijalisti proti vladi.

— Pariz, 21. maja. Z največjim zanimanjem pričakujejo prihodnjega sestanka francoskega parlamenta, ker je vsa politična javnost prepričana, da pride kabinet g. Brianda v zelo težko situacijo. Parlamentarni odmor ni prinesel vladi nikakega uspeha, ampak celo več neuspehov v notranji in zunanji politiki. Zunanja politika g. Brianda, ki je sicer v Ženevi dosegel znatne uspehe, se nahaja v težki krizi radi nemško-ruske pogodbe. Opozicija bo zahtevala od vlade pojasnila glede te pogodbe. Največ težko bo povzročila vladi finančna kriza. Kljub temu da je parlament sprejel proračun, je Francija zadnji čas morala pretresti težke finančne pretresljaje. Francoski frank je zopet rapidno padel. Velika večina parlamenta tudi ne odobrava v Washingtonu pretekli mesec sklenjene pogodbe glede plačila francoskih dolgov Zedinjenim državam. Opozicija se bo z vsemi sredstvi protivila ratifikaciji te pogodbe.

Tardieu, ki se smatra kot novi šef opozicije, je izjavil, da mora Francija najprej zahtevati, da ameriški senat odobri omenjeno pogodbo. Mnogi parlamentarci so mnenja, naj se ratifikacija te pogodbe odloži od roma odloži, ker ameriški senat še doslej ni odobril Versailleske mirovne pogodbe, radi česar je prišla Francija v velike mednarodne težkoče. Tudi v vladni večini sami se pojavlja odpor proti pogodbam glede ureditve dolgov Ameriki v javnosti pa je opažati vedno bolj živahno kampanjo proti pogodbam Dvornjima, da bi Briand v parlamentu mogel dobiti potrebno večino za ratifikacijo. Obenem pa trezni finančniki izražajo bojazan, da bi neratifikacija pogodbe povzročila še hujše padanje franka. Zato nasvetujejo ti krogi, naj parlament pogodbo sprejme, čeprav ni tako ugodna kakor bi si jo želela Francija in kakor jo je dosegla na pr. Italiji.

Glede rapidnega padanja franka izjavljajo francoski borzičani: V obtočku je celokupno 17 milijard frankov. Te milijarde predstavljajo stvarno inflacijo, ker nimajo zadostnega kritja v zlatu ali v efektivih. Ogromen del vsote se nahaja v inozemstvu. Zadnje dneve so angleške banke, ki razpolagajo z največjimi

vsotami, prodale velike količine frankov. Isto se je dogodilo tudi v Belgiji in Italiji. Toda tu je imela operacija s franki druge posledice, ker je vsota frankov, s katero razpolagata Italija in Belgija, omejena in sta morali obe državi končno likvidirati svoje račune napram Angliji in Ameriki s svojo valuto kar je imelo za posledico padec lire in belgijskega franka. Večina prodanih frankov je bila kupljena na inozemskih borzah od strani francoskih agentov in se je tako vsota frankov, s katero razpolaga inozemstvo, zmanjšala na korist Francije. Zato se finančni krogi madejajo, da frank ne bo dalje padal.

Včeraj dopoldne je bila seja ministrskega sveta, ki je ukrenil potrebne odredbe v obrambo franka. Vlada pripravlja zakon, ki naj bi omejil spekulacije s frankom.

Z napetim interesom pričakujejo parlamentarni krogi rezultata kongresa socijalistične stranke, ki se vrši 23. maja v Clermontu. Kongres ima določiti, ali bodo socijalisti še nadalje sodelovali v vladi z drugimi levčarskimi strankami ali bodo sprejeli načelo svobodne akcije. Več socijalističnih organizacij se je namreč izreklo proti sodelovanju v vladi. Tudi znani vodja socijalistov Leon Blum nastopa zopet prav odločno proti vladi.

Dr. Ninčić predsednik zasedanja Društva narodov

— Beograd, 21. maja. Zunanji minister dr. Ninčić je včeraj odstopoval v Ženevo na pripravljeno konferenco za razorožitve. V diplomatičnih krogih zatrjujejo, da je zunanji minister dr. Ninčić resen kandidat za predsednika VIII. zasedanja Društva narodov, ki se prične 6. septembra t. l. Omenjajo dalje, da so Francija, Italija in države Male antante ukrenile vse potrebno, da zagotovijo dr. Ninčičevo kandidacijo. Velika Britanija glede tega vprašanja še ni zavzela definitivnega stališča.

ABDEL KRIM POBEGNIL

— Pariz, 21. maja. Listi javljajo iz Feza, da je Abdel Krim s svojo družino pobegnil.

Pilsudski postane kralj?

Položaj maršala Pilsudskega se utrjuje. — Večina strank na njegovi strani. — Senzacionalne vesti o obnovitvi kraljestva.

— Varšava, 21. maja. Splošno napreduje konsolidacija reda in miru in se Poljska vrača k ustavnim oblikam. Sejem ima izvoliti na tej seji predsednika republike. Socijalni demokratje so sklenili, da bodo kandidirali za predsednika republike sejmskega podpredsednika Moračevskega za slučaj, da maršal Pilsudski sam ne bi hotel sprejeti ponudbe mu kandidature. Vse stranke leve so za Pilsudskega. Zanimivo je, da se je del ljudske stranke (Piasti) in Narodne stranke, obe prejšnji desničarski stranki, tudi izrekel za Pilsudskega in ima Pilsudski na ta način skupno z levico zagotovljeno večino pri volitvah predsednika.

Parlamentarni klub seljaške stranke je izdal proglas, v katerem izjavlja:

Pilsudski mora brezpogojno biti izvoljen za predsednika republike in se poziva, da se ustanovi enotna seljaška in delavska vlada, ki bo radikalno sarniral socialno življenje na Poljskem. Seljaško - delavska vlada ima izvesti temeljito agrarno reformo in izdelati

agrarni zakon, ki bo izključeval vsako odškodnino veleposestnikom.

— Berlin, 21. maja. Iz Varšave so prispele vesti, da so se v Vilni in v drugih mestih vzhodne Poljske vršile manifestacije, ki so proglasile maršala Pilsudskega za kralja. Te vesti pozneje demantirajo. Baje smatra Pilsudski sam za potrebno, da se Poljska proglasi za kraljevino. Iz krogov Pilsudskega izjavljajo, da je maršalo o stremiljenje reformirati narod, ne pa kvesti ustave. Radi velikih viharjev in naličev so bile zadnje dni pretregane telefonske zveze z inozemstvom, kar je dalo povod vestem, da je na Poljskem izbruhnila protirevolucija.

Maršal Pilsudski je popolnoma zdrav in so vesti o kaki njegovi obolelosti netočne. Pilsudski se intenzivno bavi z reorganizacijo armade. Stiri levčarske stranke so proglasile kandidacijo maršala Pilsudskega na predsedniško mesto. Pilsudski se še ni z kandidacijo odločil.

Blok vzhodnih držav proti Berlinu in Moskvi

Francija snuje močan blok srednjeevropskih držav proti nemško-boljševiški zvezi. — Pogibitev zavezniške pogodbe med Francijo in Jugoslavijo.

— Beograd, 21. maja. Iz Pariza prihajajo privatne informacije, da namerava zunanji minister dr. Ninčić po končani konferenci v Ženevi odstopovati v Pariz, da podpisuje z g. Briandom pogodbo o zavezništvu in prijateljstvu. V Parizu različno komentirajo to okolnost in pripisujejo izredno važnost jugoslovensko-francoski zavezniški pogodbi z ozirom na današnjo mednarodno situacijo. Francija se po sklenjeni rusko-nemški pogodbi trudi z vsemi sredstvi, da dobi protiutež na drugih straneh. Večjo pozornost posveča sedaj svoji prejšnji politiki prijateljstva z zavezniškimi državami in stremi za tem, da okoli sebe zbere čim več manjših držav. Francosko-jugoslovenska pogodba

tvori važan moment v tej smeri. Sklene so na istih načelih in temeljih, kakor je sklenjena zavezniška pogodba med Francijo in Češkoslovaško, obenem se pripravila silna pogodba z Rumunsko. Ko bodo vse te pogodbe perfekte, namerava Francija uvesti akcijo, da ustvari skupno s Poljsko takozvani blok vzhodnih držav, ki naj bi bil odgovor na berlinsko pogodbo, o kateri smatra Francija, da je v prvi vrsti naperjena proti njej. Poljska, Češkoslovaška, Rumunsko in Jugoslavija, vezane po pogodbah s Francijo, bi predstavljale solidno bariero ter bi onemogočile ogradnje svetovnega mira po združenih nemških in boljševiških silah.

Gospodarsko prediranje Nemčije na Balkan

— Beograd, 21. maja. Nemčija je začela svoj predvojni načrt, da se čim bolj trdno usidra na balkanskih tržiščih, praktično izjavljati. Te dni se zaključijo pogajanja, ki jih vodi nemška delegacija v Angori s Turčijo glede Carigrada, in v nekaj dneh se prično trgovinska pogajanja z Grčijo v Atenah. Ta pogajanja bo vodil nemški poslanik v Atenah. Nemčija upa, da bo v kratkem sklenila trgovinske pogodbe z vsemi balkanskimi državami in da si bo s temi pogodbami zagotovila vsa balkanska tržišča za svoje kemične proizvode, za manufakturne in za razne izdelke strojne industrije. Nemčija stremi, da doseže čim večje carinske ugodnosti.

Mednarodna konferenca dela

— Beograd, 21. maja. Mednarodna konferenca dela se prične v Ženevi. Otvoritev začetkom meseca septembra. Naša vlada je sklenila, da odpošlje na to konferenco večjo delegacijo v smislu določil člena 389. versajske mirovne pogodbe. Za delegate je določila generalnega konzula v Ženevi Nis kola Petrovića in inšpektorja v ministrstvu za socialno politiko Dušana Jeremića, delodajalce bo zastopal na kongresu generalni tajnik centrale industrijskih korporacij v Beogradu dr. Čurčin, delojemalce pa glavni tajnik Delavske zbornice v Beogradu dr. Žilka Topalović. Kot strokovnjaki za to konferenco so določili generalni inšpektor Izseljeniškega komisarijata v Zagrebu dr. Arankić, ing. Marčanić in Nikola Kopač, pomorski kapetan. Kot zastopniki delavcev so določili Joža Golmayer, član Delavske zbornice v Ljubljani.

POLOVIČNE VOZNE

— Beograd, 21. maja. Prometno ministrstvo je dovolilo polovično vožnjo za vse vlake razum SOE udeležencem in delegatom glavnem skupščine Zveze slovenskih združenj, ki se vrši dne 29. maja v Ljubljani. Polovična vožnja je dalje dovoljena tudi udeležencem esperantskega kongresa, ki se vrši 24. in 25. maja v Mariboru. Veljavnost vožnje od 21. do 27. maja.

RAZSODIŠNA POGODEBA MED NEMČIJO IN NIZOZEMSKO

— Haag, 21. maja. Včeraj je bila podpisana razsodišna pogodba med Nemčijo in Nizozemsko.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Lesni trg: smrekove deske 12 mm 18 mm, 24, 38, 48 mm, od 16 cm šir. napr. I, II, ostrirobnini paralelni, s prižganimi konci fco. vagon Sušak, 2 vagona, 580 Din, smrekove deske 18 in 24 mm, od 16 cm širine napr. I, II, ostrirobnini paralel, fco. vagon. Postojna, trs. 2 vagon, 540 Din.

Zitni trg: Koruza suha zdrava, fco. vagon, Novi Sad, 1 vagon, 135 Din.

Efektii: 7% invest. pos. iz leta 1921 76.50—77.50, 2½% drž. renta za vojno škodo 312—315, Celjska posojilnica d. d. 192—195, Ljubljanska kreditna banka 175, Merkantilska banka 100—100, Prva hrvaška stečionica 865—870, Slovenska banka 50—50, Strojne tovarne in livarne — 85, Trboveljska premogokopna družba 320—328, Družene papirnice 100, Nihag — 50, Stavbena d. d. 55—65, Šešir d. d. 103—104, 4½% zast. l. kr. drž. banke 20—22, 4½% kom. zad. drž. banke 20—22.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Curih 10.9612 — 11.0012, Praga 167.984—168.984, Pariz 174.09—176.09, Newyork 56.92—56.892, London 276.05—277.25, Trst 220.53—221.73, Berlin 13.5367—13.5767.

Valute: dolar 56.1225—56.4225, Efektii: 7% invest. pos. 1921 77.25, 2½% drž. renta za ratno škodo 309—311.50, 311—311.50, Ljubljanska kreditna 175, Hrv. eskomptna banka 103—104, Kreditna banka 104—105, Hipotekarna banka 58—58.50, Jugoh. 95—96, Praštediona 865—70, Eksploatacija 23, Gutman 240, Slaveks 110—120, Slavonija 30—33, Trboveljska 335, Union, paromlin 330, Vevče 100, Azraria 42—44.

INOZEMSKÉ BORZE.

Curih: Beograd 9.11, Pariz 15.80, London 25.14625, Newyork 516.963, Milán 20.35, Praga 15.31625, Dni 72.30, Trst: Beograd 44.70—45.20, Pariz 77.30—77.60, London 124.30—124.70, Curih 493—496, Praga 75—75.30, Dunai 357—360, Newyork 25.60—25.70.

Dr. Karl Triller

Vest o nenadni smrti dr. Trillerja se je včeraj že v zgodnjih popoldanskih urah raznesla po celotnem mestu. Povsod so razgovarjali o blagopokojniku in si pripovedovali o njegovi tragični, a zaničar lepi smrti. Pokojnik je užival v vseh ljubljanskih, zlasti se gospodarskih krogih izredne simpatije, ki si jih je pridobil s svojimi strokovnimi zmožnostmi, še bolj pa s svojo pripravljenostjo, pomagati v sili in potrebi. Bil je tih delavec in tih dobrotnik ter ni iskal popularnosti.

Jugoslov. - češkoslov. Liga je priredila sinoči v Kazini žalno sejo, na kateri se je podpredsed. dr. Gustav Gregorin spominjal pokojnika, očrtal njegove zasluge in poudaril njegove svetle osebnosti in človeške lastnosti, ki so ga delale toliko simpatičnega.

Raz zavode, v katerih je pokojni dr. Triller tako požitnovalno sodeloval, vejejo črne žalne zastave, tako z magistrata, s poslopja Ljubljanske kreditne banke, Narodne banke, Narodne tiskarne in »Slovenskega Naroda« itd.

Vest o nagli smrti dr. Trillerja je vzbudila tudi v Zagrebu in Beogradu, kjer je štel pokojni številni prijatelji iz gospodarskega in političnega življenja. Globoko sočutje. Današnji listi se ga vsi s priznanjem spominjajo.

Pokojnikovo truplo leži na njegovem domu, obdan od cvetja vencev. Vedno novi znanzi in prijatelji prihajajo, da se poslovijo od ljubega pokojnika in izrazijo svoje sožalje njegovi soprogi, ki jo je zadela nenadna izguba tem bolj, ker nima drugih sorodstev. Ze včeraj in danes je prešla ga. Berta Trillerjeva tudi nebroj pismenih in brzojavnih kondolacij, ki vse pričajo, kako čisljan je bil pokojnik in kako splošno obžalovanje je vzbudila njegova prezgodnja smrt.

Pogreb dr. Trillerja se vrši jutri, v soboto, ob pol 2. izpred njegovega

doma v Namski ulici po Bleiweisovi in Aleksandrovi cesti mimo Kreditne banke in nato po Dunajski cesti do pivovarne Union. Tam položijo krsto v mestni pogrebni avto, ki prepelje pokojnika v Škofjo Loko. Oni udeleženci, ki se hočejo udeležiti pogreba v Škofjo Loko, se lahko peljejo tja z vlakom, ki odhaja z glavnega kolodvora ob 14.45, z gorenskega kolodvora pa ob 14.50.

100.000 Din v narodne in dobrodelne namene

Pokojni dr. Karl Triller je zapustil oporoko, ki jasno priča o njegovem dobrem srcu in njegovi ljubezni do naših narodnih in dobrodelnih institucij. Okrog 100.000 dinarjev je v svoji poslednji volji zapustil za naše organizacije, za dijaštvo, za reveže. Izvrševatelj oporoke g. dr. Treo nam na našo tožadno prošnjo sporoča:

Pokojni dr. Karl Triller je določil med drugimi tudi sledeča volja:

Jugoslovenskemu Sokolskemu savezu Din 10.000.

Jugoslovenski Matici v Ljubljani Din 10.000.

Družbi Sv. Cirila in Metoda Din 10.000.

Jadranski Straži v Ljubljani Din 5000.

Slovenskemu planinskemu društvu v Ljubljani Din 5000.

Dijaškemu podpornemu društvu »Domovina« v Ljubljani Din 15.000.

Centralnemu akademskemu podpornemu društvu Din 15.000.

Jugoslov. češkoslov. Ligi Din 5000.

Sokolu v Škofjiloki Din 5000.

Gasilnemu društvu v Škofjiloki Din 3000.

Olepevalnemu društvu v Škofjiloki Din 5000.

Za reveže v Škofjiloki Din 5000.

Ova pozdravna večera

Včeraj popoldne je prisel v Ljubljano s tržaškim brzojavom zastopnik Mednarodne federacije bojevnikov angleški polkovnik Abbot. Na kolodvoru so ga pozdravili zastopniki Ljubljanskega podobora rezervnih oficirjev, nakar al je odlični gost ogledal Ljubljano in se popeljal na Grad. Zvečer se je njemu na čast vršil v restavraciji »Zvezda« pozdravni večer, na katerem so se zbrali številni rezervni oficirji in drugi ljubljanci. Polk. Abbot je v svojem govoru obudil spomin na velike dneve svetovne vojne in se pristožno zahvalil jugoslovenskim tovarišem za prijateljski sprejem. Danes se je g. Abbot s soprogo odpeljal na Gorenjsko, jutri pa odpotuje v Zagreb na velike svečanosti rezervnih oficirjev.

Istočasno se je vršil v drugi dvorani restavracije »Zvezda« pozdravni večer, ki ga je priredilo Primorje beogradskih sportnikov. Po večerji se je razvila med beogradskimi gosti in domačinogostitelji, ki so se jim pridružili tudi številni drugi ljubljanski sportniki, prav prijetna zabava. Beogradske sportnike je v imenu Primorja pozdravil klubov predsednik dr. Bira, v imenu nogometnega podsaveza pa predsednik g. Jaklič. Moštvo Primorja je izročilo Jugoslaviji umetniško izdelano spominsko diplomu, delo arh. Spiniča. V imenu beogradskih gostov se je za pozdrave zahvalil vodja turneje in tajnik SK Jugoslavije gosp. Milan Živanović. Na pozdravnem večeru je sodeloval kvartet »Triglava«, ki je žel za svoja izvajanja splošno priznanje. Danes dopoldne je SK Jugoslavija odpotovala v Zagreb.

Kupite Inat

nogavice z žigom in znakom (debel, modro ali zlato)

„ključ“

da se prepričate, kako en par traja kakor štirje pari drugih! Dobivajo se v prodajalnah, Nogavice brez žiga „ključ“ so ponarejene. 10.- v

Vsem sokolskim društvom!

Z obzrom na veliko število udeležencev na VIII. vsesokolskem zletu v Pragi izdajemo sledeča navodila za vdranje potnih listov pri konzulatih Češkoslovaške republike:

1.) Potne liste vdrarajo le pristojni konzulati in sicer: a) konzularno odeljenje poslanstva CSR v Beogradu za sokolska društva v Stari Srbiji, Vojvodini in v Sremu, b) konzulat v Zagrebu za Hrvatsko, Slavonijo in Medjunurje, c) konzulat v Sarajevu za Bosno, Hercegovino in Crno goro, d) vicekonzulat Skopje za Južno Srbijo, e) honorarni konzulat v Splitu za Dalmacijo in otoke, f) generalni konzulat v Ljubljani za Slovenijo in Prekmurje.

2.) Oni člani, ki poučuje skupaj v Prago in nazaj, si morajo preskrbeti skupne potne liste, takomenuvane konsignacije. Konsignacije izda istotako pristojna oblast, ki izdaja potne liste. Vsaka taka skupina mora imeti vodjo, ki mora imeti predpisani potni list. V konsignaciji se mora točno navesti ime vodje skupine ter imena vseh članov, ki potujejo na to konsignacijo. Daje njihove rojstne podatke, pristojno občino in glavarstvo. To konsignacijo se mora predložiti konzulatu CSR v dveh izvodih. V konsignaciji se sme vpisati samo državljane naše kraljevine. En prepis konsignacije obdrži konzulat. Zaeno s konsignacijo se mora predložiti tudi društvene legitimacije.

3.) Oni udeležniki vsesokolskega zleta, ki hočejo ostati po zletu na Češkem ter se udeležiti raznih zletov ali ne potujejo skupno z drugimi, morajo imeti običajne potne liste.

4.) Ruski emigranti, ki so člani jugoslovenskih sokolskih društev, si morajo nabaviti potni list (certificat o identiteti). Te potne liste jim vdrarajo konzulati CSR na podlagi zletne in članske legitimacije za bivanje v Pragi od 1. do 10. julija. Za izdajanje vizumov za daljši čas, konzulati niso kompetentni. Ti vizumi ne opravčujejo ruske emigrante do stalnega bivanja v CSR, vsled česar se morajo takoj po zletu vrniti v našo kraljevino.

5.) Vizum CSR je brezplačen.

6.) Razen vizuma CSR mora imeti vsakdo tudi vizum Avstrije oziroma Madžarske, glede katerih slede potrebna navodila.

Vsa društva zberejo potne liste svojih članov ter jih oddajo župam, ki so na sedežu prej imenovani konzulati, da jim preskrbe potrebne vizume. Vse stroške, ki jim imajo župe s tem pošiljanjem, morajo društva povrniti.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

DRAMA.

Petek, 21. maja: Zaprt.

Sobota, 22. maja: »John Gabriel Borkman«.

Red C.

Nedelja, 23. maja: »Pegica mojega srca«.

Ljudska predstava po znižanih cenah.

Zadnjič v sezoni. Izv.

Ponedeljek, 24. maja: Zaprt.

OPERA.

Petek, 21. maja: Zaprt.

Sobota, 22. maja: »Večni mornar«.

Nedelja, 23. maja: Ob 15. »Gorenjski slavček«.

Ljudska predstava po znižanih cenah.

Ponedeljek, 24. maja: Ob pol 20. »Grafica Marica«.

Ljudska predstava po znižanih cenah.

Torek, 25. maja: Zaprt.

Iz gledališke pisarne, Radi obolevosti go. Čaletove ostane opera danes zaprta. Jutri, v soboto, se poje v operi »Večni mornar« za red A. Glavne vloge so v rokah go. Žaludove ter go. Holodkova, Orlova in Rumlja. — Drama pa vprizori jutri po šestdesetnem presledku zopet Ibsnovo dramo »John Gabriel Borkman« za red C. — Na binokšno nedeljo se poje ob 15. popoldne opera »Gorenjski slavček«, zvečer ob osmih pa se igra v drami zadnjakrat v sezoni velezabavna »Pegica mojega srca«. V ponedeljek je samo operna predstava in sicer ob pol 8. zvečer »Grafica Marica«. Vse tri predstave so ljudske in veljajo za ne znižanih cen. Predprodaja vstopnic pri dnevni blagajni v operi. — »Gorenjskega slavčka« bodo igrali v nedeljo že 38-krat. Pri vseh predstavah je nastopil samo g. Zupan, vse druge vloge so bile menjane.

Levstikovo »Gadjie gnezdo« v češkem prevodu, Bohuš Vybrtal je prevedel Levstikovo »Gadjie gnezdo«. Knjiga je izšla v založništvu R. Prombergerja v Olomucu. V oceni dela samega o českega prevodu pišejo češki listi med drugim: »Vladimír Levstik je mlad slovenski pisatelj, ki je bil med svetovno vojno radi svojega nacionalnega prepričanja v Avstriji zaprt in tudi interniran v znanih taboriščih za politične internirance. Priključilo delo, temperamentalna improvizacija, vržena na papir v dveh tednih, je izšlo prvič t. 1919. Češki prevod je izšel po drugi slovenski izdaji. Levstik je naslikal v tem delu čudovito posvajo stare Kastelanke, matere vdove, ki se je znala po moževi smrti možato zoperstaviti usodi in ne le ohraniti rodno posestvo svojim trem gadom (reci sinovom), temveč ga še povzdigniti in povečati. Novi prevod je treba v celoti iskreno pozdraviti. Moravski kvartet v Trstu. Po dveh krasno uspešnih koncertih češke filharmonije iz Prage je nastopil prošni teden v Trstu Moravski kvartet, katerega tvorijo go. Kudlaček, Jedlička, Trkan in Krenek. Četvorica je odigrala izključno češki epored za godalne kvartete, Smetanova in Dvořakov kvartet za godala ter kvartet op. 35 skladatelja Novaka. Na koncu so umetniki navrgli zadnji stavek iz Dvořakovskega kvarteta v E-duru.

Petkov živilski trg

Živilski trg je bil tudi danes jako živahen, izredno dobro založen in tudi dobro obiskan. Posebno živahno vrvenje je bilo na oddelku za ribe. Na prodaj so bile krasne postrvi po 60 Din kg, dalje klini, mrene, črnooke, belice, izredno lepe ščuke, lipani. Poleg teh domačih rib pa so pripeljali še veliko zalogo sardel, sardin in skombrov. Dalje so se dobili jako lepi raki po 4 do 5 dmarjev in žabe po 0,75-1 Din. Na zelenjadnem trgu je bilo dosti solate, kolerab, graha, sparglijev in artičok. Nekdo je pripeljal še tudi par košev dobro ohranjenih jabolk, katera je klub precej visoki ceni pravi hitro prodal. Jako lep in zanimiv je bil pogled na cvetlični trg, kjer je bilo napokčeneja najrazličnejšega pomladanskega cvetja in zelenja. Gorenjci so pripeljali na trg cele kose narcis in drugega zgodnjega planinskega cvetja in zelenja.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Petek, 21. maja 1926; katoličani: Srečko. Jelina; pravoslavni: 9. maja; Jovan; muslimani: 9. zilkida 1344; židje: 9. sivana 5686.

Jutri: Sobota, 22. maja 1926; katoličani: Milan, Boža; pravoslavni: 9. maja; Niki; muslimani: 10. zilkida 1344; židje: 9. sivana 5686.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Gledališče: drama in opera zaprta.

Kino Matica: »Čaša vedomi«; Ljubljanski dvor: »Kralj Amerike«; Kino Ideal: »Za menjane žene«.

JUTRIŠNJE PRIREDITVE.

Gledališče: drama »John Gabriel Borkman«, opera »Večni mornar«.

Kino Matica: »Čaša vedomi«; Ljubljanski dvor: »Kralj Amerike«; Kino Ideal: »Za menjane žene«.

DEZURNE LEKARNE.

Petki: Bahovec, Čevljarski most, Ustar, Sv. Petra cesta, Jož. Celovška cesta v Sp. Šiški.

Sobota: Sušnik, Marijin trg; Kuralt, Gosposvetska cesta.

Solnce zaide danes ob 19.28, vzhajeta jutri ob 4.25 in zaide ob 19.29.

Meseč: zaide jutri ob 1.50, vzhajeta ob 14. in zaide v nedeljo ob 2.20.

Vpijete glas iz globin...

Iz vrst kronskih vpokojencev.)

Ta krik iz grobnice živih: kdo ga bo slišal, kdo sprejel vase, kdo bo prišluhlil in se ustavil? Morda ti, ki si sam berač in boš samo sočutno, pa brezmočno skomizgnil z rameni in še bolj živo občutil svojo lastno težo. Ne bodo čuli obupnega krika oni, ki bi ga morali, oni, ki so jim politične denarne spekulacije in zabave otoplele sploh vsak človeški čut in ki jim je človek samo še številka, samo še mrtva postavka, ki počenjajo z njo po svoji »mili« volji... Toda, moj Bog, kaj pa je danes sploh človek, kaj je sploh vredna še eksistenca družine...

Vedno tišji postaja naš krik, krik kronskih vpokojencev, zapuščenih vdov in ostrovarne dece. Živimo kot senca neko omtvničeno življenje in vedno redkeje so vrste... Ljudje, ki so trideset, štirideset let svoje življenje dali javnosti, ti ljudje morajo biti jednaki, zvezani od najbolj globoke brige: ali bo jutri še kos kruha na mizi... Le kos kruha! Nikake udobnosti, nikakih oddihov, ne kake radosti... le kos kruha v mizu... Smetotal! Da se sedanjiki tako otople, da morete iti mirno mimo tega dejstva... So družine, pet, šest članov, ki imajo na razpolago mesečno 500 dinarjev, otroci nepreskrbljeni, njihov oče postaran, nezmožen za delo, Namo, da bi bilo kot plačilo za trud dolgih prejšnjih let naklonjeno za starost vsaj mirno, tiho življenje, jih jase in davi groza strahotne bede... Kje so vse tiste obljube, na katere je marsikateri starček čakal z otroško vero in zaupnostjo, po jih ni dočakal, saj se ga je usmili — smrt... Dajte nam vsaj pravico, ki ste nam jo dolžni! Pravico, ki ste jo nemo poteptali, kajti za usmiljenje so itak gluha vaša otročvana usesa!

Naj bi bil ta klic vsaj nov dokument iz kronik leta 1926, okras in diploma za vse tiste krmarje naših državnih poslov, za vse tiste vodje, ki tako »človeško« skrbe za nas — za kronske vpokojence.

Poslano

V informaciji p. n. občinstva sporočamo, da mi ne predvajamo filma »Rosenkavalier«, nego veliki monumentalni film »CASA VODE«. Mislimo, da nam ni treba našega klasično izdelanega umotvora iz rokoko dobe dekaficirati. Da nastopajo v našem filmu kavalirji, dvorne dame, razkošna rokoka, oprema, rože in cvetje v tako grandioznem stilu, nam ne more nihče šteti v zlo.

Elitni Kino Matica.

Finančni efekt angleške stavke

Finančni minister Churchill je govoril v dolnji zbornici o finančnem efektu generalne stavke. Izjavil je med drugim: Vpliva generalne stavke na državne finance se ni moglo točno oceniti, gotovo pa je, da neposredni vladni stroški ne bodo veliki. Na splošno lahko rečem, da direktni izdatki ne bodo presegali 750.000 funtov sterlingov. Vpliv na direktno obdavčenje države se pokaže šele v prihodnjih letih. Eventuelna izguba se lahko nadomesti s porastom zunanje trgovine, ki ga pričakujemo, če se stavka v premožnostih ne bo nadaljevala in če se začne kmalu zopet normalno življenje. Zato tudi ne vidim pravega razloga, da bi predlagal nove davke.

Predsednik londonske trgov. zbornice sir James Martin je pa poslal ministrskemu predsedniku Baldwinu pismo, v katerem pravi: Pri povratku k normalnim razmeram čutim dolžnost, da se v imenu 60.000 trgovskih tvrdki in družb vam in vsem drugim članom vlade zahvalim za uspešno posredovanje med delavci in delodajalci. Gospodarski krogi ne bodo pozabili usluge, ki jim jo je storila vlada povodom generalne stavke.

Vse drugače govore delavski voditelji. Tiskali železničarske unije Cramp je izjavil na shodu v Plymouthu, da stane generalna stavka železničarje 1 milijon sterlingov. Take generalne stavke po njegovem mnenju ne bo nikoli več. Cramp je prepričan, da uspešna splošna stavka sploh ni mogoča, ker bi delavci od lakote umirali, če bi šla generalna stavka do svojih logičnih posledic. V nekaterih panogah železniške službe bo delavcem zelo težko priboriti si prejšnji položaj.

Podtikanik ministrstva javnih del Betterton je v parlamentu izjavil, da podatki o izgubah, ki jih je imelo delavstvo pri plačah, se niso zbrali, da je pa že zdaj jasno, da znašajo te izgube več milijonov sterlingov. Angleško delavstvo se je na lastni koži prepričalo, da so s stavko najbolj prizadeti njegovi interesi.

Francosko mnenje o jugoslovenskih krizah

V Parizu izhajajoča časopisna korespondenca »Balkan-radio« objavlja intervju, ki ga je imel ne sotrudnik iz uglednih francoskih novinarjem, kateri se intenzivno zanima za politične prilike v Jugoslaviji in ki je obenem dobro poznan v Beogradu. Glede vladnih kriz v Jugoslaviji je ta francoski novinar izjavil:

»Vedne politične krize v Jugoslaviji zadnje tri mesece so nas presenetile vse, ki se zanimamo za vašo notranjo politiko. Čudimo se, da se dve stranki, ki imata večino v parlamentu, ne moreta iskreno sporazumeti in vedno znova nastajajo nezdravi pretresljaji. Največje čudo je, kako je mogoče, da vlada pada radi korupcije, vprašanja, radi katerega so pristojna redna sodišča, ki imajo nalogo razpravljati o takih zadevah. Ne morem vam dovolj krepko poudarjati, kako slabo je vplivala na nas Francoze vest, da je vlada ostala v manjšini baš radi vprašanja korupcije. Nas ne briga toliko, kako hočete urediti svoje notranje prilike in kdo bo na vladi; nas največ zanima, kakšno zunanjo politiko bo vodila vaša vlada. Nam je na tem, da se orani mir in mi mnogo damo na Jugoslavijo, da tudi ona podpre naš pacifični stremeljenja. Mi smo se doslej prepričali, da Jugoslaviji, odnosno njeni vladi leži na srcu želja, da se ohrani dobri in prijateljski odnosi z vsemi državami, in trdno upamo, da se bo delalo v tem smislu tudi v bodoče, pa bila na krmlu katerakoli vlada.«

ELINOR

Ženska trmoglavost in muhavost! — Eleganca, sijaj in razkošje!

Darujte za Sokolski Tabor!

Jack London:

Roman treh src

Torresovo in poglavarjevo življenje je viselo na nitki in gotovo bi bila ubita, če bi tisti hip ne zabobnela gora nad jezerom, od koder se je vsulo kamenje. Izgubljene duše so se razkropile na vse strani. Poskrile so se v grmovje in boj je bil končan. Poglavar in Torres sta se ozrla tja, kjer je nastala v gori odprtina, in opazila, da sta stopila iz gore Henry Morgan in carica.

— Vi vzemite na muho carico, — je zamrmral poglavar, — jaz pa posvetim Yankiju Morganu. To bo menda zadnje dejanje komedije, ki ne bo dolgo trajalo.

Oba sta istočasno pomerila in sprožila. Torres, ki nikoli ni bil dober strellec, je zadel carico naravnost v prsa. Poglavar pa, ki je bil mojster v streljanju in je imel tudi več odlikovanj, je zgrešil svoj cilj. V naslednjem trenutku ga je zadela Henryjeva krogla v zapestje. Razmesarila mu je roko in del komolca. Puška mu je padla iz rok in poglavar se je zavedal, da njegova desnica nikoli več ne bo mogla držati puške.

Henry tisti hip ni dobro streljal. Dolgo je čepel v temnem podzemlju in zato se oči niso mogle tako hitro privaditi solnčnim žarkom. Njegov prvi

strel je zadel samo slučajno. Vsi drugi strelji so zgrešili cilj. Ta čas sta jo Torres in poglavar ubrala proti bližnji gošči.

Cez deset minut je Torres opazil žensko iz plemena Izgubljenih duš, ki je skočila izza drevesa in udarila poglavarja z debelim kamnom po glavi tako, da se je zgrudil mrtev na tla. Torres je dvignil puško in ustrelil, nato je ves prestrašen preskočil poglavarjevo truplo in planil naprej. Nekje daleč za seboj je slišal Henryjev in Solanov glas. Bilh so mu za petami. Spomnil se je prizora svoje smrti, ki ga je mimogrede videl v Ogdalu Sveta. Ze takrat se je tega prizora tako ustrašil, da se je ves tresel.

Toda pokrajina se mu je zdela tuja. Na prizoru v Ogdalu Sveta ni bilo nobenih rastlin — same skale, solnčni žarki in živalske kosti. In novo upanje se je porodilo v Torresovem srcu. Morda pa smrti še ne bo ta dan? Morda tudi to leto ne? Kdo ve? Morda bo živel še dvajset let? Kaj če bi mu smrt res prizanesla in če bi bilo laž vse, kar je govorilo Ogdalo Sveta? Življenje je tako lepo, svet tako veličasten! Nič ne de, če je moral pustiti zaklad ob jezeru. Saj se lahko znova vrne v dolino Izgubljenih duš s celo armado in pobije te divje! ki itak ne potrebujejo zaklada.

Stopil je iz džungle in zagledal pred seboj pla-

noto, pokrito z debelo plastjo ugase lave. Tu se noge sploh niso udarale. Htel je dalje in zopet je prišel v pragozd. Zdal se mu ni bilo treba bati smrti. Glasovi preganjalcev so utihnili, vse je bilo mirno, daleč naokrog ni bilo slišati žive duše. In Torres je bil prepričan, da je rojen pod srečno zvezdo, ki mu tudi to pot priskoči na pomoč.

Načrt rešitve je bil kmalu sestavljen. Tu si poišče skrivališče in počaka do noči. Nato se splazi nazaj k jezeru, tja, kjer šumi vrtnec. Tam ga ne bo mogel nihče ovirati. V skrajnem slučaju skoči v vrtnec tudi brez draguljev. Pot po podzemni reki mu ni bila strašna, ker jo je že poznal. In v duhu je zopet zagledal slikovite bregove reke Gualace, ki valj svoje močene valove v morje. Poleg tega se je pa spomnil, da ima v žepu dva ogromna rubina in dva smaragda, ki sta se lesketala v očesnih duplinah Scie in Hatzia. Ti dragulji so predstavljali neizmerno bogastvo. Kaj za to, da ne more odnesti zaklada plemena Maya in postati najbogatejši človek na svetu? Bil je zadovoljen tudi s štirimi dragulji. Zelel si je samo, da bi se čim prej stegnili, da bi lahko neopaženo skočili v podzemni potok, od tod pa čez skale v reko Gualaco, ki bi mu pomagala priti iz začarane doline.

Prizor bega in rešitve si je naslikal v domišljiji tako jasno, da ni opazil, kam gre. Naenkrat mu je zmanjkalo tal pod nogami in strmoglavil je v glo-

bok prepad. Ni mu bilo sojeno plavati znova po podzemni reki. Padel je namreč z glavo naprej v brezno. Poševna skala, po kateri je drsel, je bila tako gladka in mokra, da se ni mogel ustaviti. Lovil se je z rokami in nogami, toda ves trud — bil zaman.

Ko je padel na dno. Nekaj časa se ni mogel ganiti. Ko si je od strahu nekoliko opomogel, je začutil pod roko nekaj neobičajnega. Prisegel bi bil, da so zobje. Ves prestrašen je pogledal, kaj je, in takoj se je pomiril. Res so bili zobje — bila je preperela čeljust, — toda poznalo se je, da je prvi pogled, da ni človeška. Torres je bil pobral in ogledal od vseh strani. Prepričal se je, da ima opraviti s svinjsko čeljustjo. Okrog njeja in pod nogami so se valjale druge kosti, ostanki svinjskih in drugih živalskih okostnjakov.

Kie neki je že videl tak kup kosti? Začel je razmišljati in naenkrat se je spomnil velikega zlatega kelihja v caričinem domu. Ozrl se je okrog. Križ božji! Isti prizor, ki ga je videl v Ogdalu Sveta. Slika v zlatem kelihu in ta strašna jama sta si do pičice podobni. Celih dvesto čevljev ga je ločilo od zemeljske površine. Stene te globoke kotline so bile gladke in strme tako, da je bila vsaka misel na rešitev zaman. Pot nazaj, od koder je zdrsnil v jamo, je bila zaprta.

Ljubitelji lepe glase in lepih filmov opozarjamo, da se bode za binkošne praznike predvajal film

ROSENKAVALIER

kateri bode nudil občinstvu res dvojni užitek, to je dramatični in muzikalni. Film bode kar najbolje muzikalno ilustriran od prvovrstnega godbenega strokovnjaka dobro znanega glasbenega ravatelja in bivšega kapelnika kino „Ljubljanski dvor“ g. Jeana Rynesa. Vse točke bode izvedene s pomnoženim orkestrom tako, da bode p. n. občinstvo gotovo uživalo krasno izvajano glasbo s polnim čutom. Kdor je kaj čital inozemske časopise, mu bode očena za ta monumentalni film itak že znana — je film, kakršnih še nismo imeli priliko videti. Ako omenimo še zasedbo vlog: HUGUETTE DUFLOS, JAQUE CATELAINE, PAUL HARTMANN, CARMEN CARTELLIERI, MIHAEL BOHNEN, KARL FOREST — si že lahko ustvarite sliko.

KINO IDEAL.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 21. maja 1926.

— Poseti kraljevske dvojice v Parizu in Londonu. Beograjski listi javljajo, da namerava kraljevska dvojica poleti posetiti predsednika francoske republike Doumerguea in eventualno tudi London. Poset Rima je začasno stavljen izven programa.

— Odlični francoski gosti v Beogradu. Začetkom meseca junija prispeja v Beograd dve odlični francoski pevski družbi »Orpheon« iz Grenobla in »Lyonska Lira« iz Lyona. V ansamblu teh dveh pevskih zborov bodo nastopali tudi odlični člani pariske Komice opere in Velike opere. Obema društvoma se priključijo tudi nekaj članov francoskega senata in parlamenta. Francoska ekspedicijska bo štela skupno 280 članov. Prvi koncert priredi 4. junija. 6. junija pa se vrši ljudski vokalni koncert na prostem v sportskem stadionu Košutnjaka.

— Odhod zunanjega ministra v Ženovo. Zunanji minister dr. Momčilo Ninčič je sredi sprejemstva kabineta šefa Milana Vukičevića odpotoval v Ženovo z orijentekspresom ter je danes ob 3. zjutraj potoval skozi Ljubljano. Zunanji minister namerava po končani pripravljavi razorožitveni konferenci odpotovati v Pariz.

— Konferenca novinarjev Male antante. Povodom konference zunanjih ministrov držav Male antante na Bledu sredi meseca junija t. l. se vrši obnem tudi sestanki novinarjev Male antante. Na tem sestanku se izdelajo statuti za novinarsko organizacijo držav Male antante. Prva novinarska konferenca Male antante je bila lansko leto v Sinaji na Rumunskem.

— Radić v Dalmaciji. Zagrebški listi javljajo, da preživlja g. Stepan Radić svoj neprostovoljni dvomesečni dopust v Podgorici, malem obmorskem kopališču južno od Splita.

— Sestanek zagrebskega in beogradskega župana. Vršilec dolžnosti beogradskega župana Bobić odpotuje v Zagreb, kjer se sestane z zagrebskim županom arh. Heinzelom radi obravnave skupnih komunalnih zadev. Gre za osnutek in dogovor glede splošnega saveza mest kraljevine SHS.

— Konfiscirana brošura generala Sarkotića. Bivši komandant v Sarajevu, avstro-ogrski general Sarkotić, ki živi sedaj povečimoma na Dunaju, je izdal brošuro »Razmatranje o današnjem stanju hrvatskog naroda«. Notranje ministristvo je prepovedalo uvoz in razširjenje te brošure v naši državi.

— Stavka brivskih pomočnikov v Zagrebu. Za mesec dni se vodi ogorčena borba med brivskim pomočniki in mojstri. Ta borba se je tako zaostila, da je pričakovati v najkrajšem času izbruh stavke. Mojstri nočejo več priznavati kolektivne pogodbe in zahtevajo 11- in 12urni delavnik. Za danes so sklicali brivski pomočniki shod, na katerem odločijo, ali se ima pričeti s stavko.

— Pomladansko zasedanje ljubljanske porote. Za to zasedanje, ki bo izredno dolgo, so razpisani do sedaj sledeči slučajji: Dne 7. junija se vrši obravnava proti Janežu Jarcu, ki je, kot smo že svedočevali, obdržal poročilo, ubil v Vačah pri Medvodah v domačem hlevu svojo ljubimko Ana Kopacovo, ki je bila v osmem mesecu noseča in sta se sprla radi očetovstva. — 10. junija se vrši obravnava proti Anji Špilakovi, ki je obtožena hudodelstva goljufije. — 14. junija se vrši obravnava proti Andreju Zalarju radi hudodelstva posilstva. Nato so razpisane po vrsti še te obravnave: Janez Rozina radi težke telesne poškodbe z izjubo očesa, Janez Pogačar radi rop. Anton Beleš tudi radi rop, Martin Skrabar radi težke telesne poškodbe s trajnim poškodbam roke; nato se bodo zagovarjali: Viktor Lokar, Janez Beton in brata Lojze in Karol Legat, vsi radi tatvine, in končno Janez Turšič, tudi radi težke telesne poškodbe. Razpisani pa bo bržkone še nekaj obravnave.

— Velik proces iz leta 1915. v Prizrenu. V Prizrenu se je 17. t. m. pričel velik proces proti arnavskim razbojnikom, ki so za časa umika srbske vojske leta 1915. umorili 150 bolnih srbskih vojakov v samostanu sv. Marka. Obtoženih je 26 razbojnikov, katerim je načeloval nek Jusufo ulku. Razbojnik so oropali bolne vojake in jih nato s sekirami pobili. Kot prič sta pozvana iz Skoplja seljak Antonijević in njegova sestra, ki sta se edini živi prič tega groznega čina. Državni pravdnik predlaga za vseh 26 razbojnikov smrtno kazen.

— Ljubljanski odsek Društva učitelstva meščanskih šol v Sloveniji je zboroval v sredo 19. t. m. ob 9. na I. dekliški meščanski šoli v Ljubljani. Zborovanje sta posetila tudi oba prosvetna inšpektorja dr. Bevk in Wester. Podala sta na podlagi svojih vtisov ob nadzorovanju meščanskih šol učitelstvu mnogo prav dobrih, vsega uvaževanja vrednih navodil. Strokovni učitelj Primožič je referiral o temi »Tudi zgodovinski pouk po načelu dela«. Sprejel je bil njegov predlog, da se vsi učitelji zgodovinske strnejo k delu, prenoviti zgodovinski pouk v tem smislu. Mnogo zaslužnega priznanja je želo predavanje strokovnega učitelja Dragana. Na aparatu, ki ga je sam izdelal, je nazorno pokazal, kako naj učitelj uspešno obravnava z učenci poglavja iz mehanike. Končno je poročal načelnik ravnatelj Hočevar o tekočih društvenih zadevah, priporočal zlasti toplo včlanjenje v društvo in udeležbo na letošnjem kongresu v Sarajevu.

— Gasilske slavnosti v Novem mestu. Prostovoljno gasilsko društvo Novo mesto priredi dne 11. junija zlet jugoslovenske gasilske Zveze obnem s proslavo 50letnice svojega obstoja. Tovariška društva se naprošajo, da vzamejo ta dan v evidenco ter začno med članstvom takoj z delom za čim čistejšo udeležbo, da bo manifestacija našega celokupnega gasilstva kar najlepša. Vsa potrebna navodila vpsal bo zletni odbor pravočasno. — Prostovoljno gasilno društvo Novo mesto.

— Otvorjene planinske koče. SPD v Ljubljani naznanja, da so za binkošne praznike in poslej otvorene sledeče koče Osrednjega odbora: Kamniška koča na Kamniškem sedlu, Kamniška Bistrica, Čozova koča na Kokrškem sedlu, Dom na Krvavcu, koča na Veliki planini na Kamniških planinah, koča na Golici, Alajžev dom v Vratih. Samo za binkošne praznike sta odprti Kredarica in Orožnova koča.

— Potres. Zavod za meteorologijo in geodinamiko v Ljubljani objavlja: Včeraj, 20. t. m., sta seizmografa v zavodu za meteorologijo zabeležila potres lokalnega značaja in sicer ob 5.09.43. Po došli poročilji je središče potresa naša Gorenjska. Prosimo gg. poročevalce, da pole izpolnijo in pošljejo zavodu. — Observatorij prof. dr. Belarja na Bledu nam istočasno sporoča: V četrtek, 20. t. m. ob 5.07 zjutraj so vsi naši aparati zaznamovali jako močan diagram od bližnjega, kakih 65 km oddaljenega potresnega središča. V sredo ob 11.12 pa so aparati zaznamovali potres, čigar središče je bilo kakih 600 km proti vzhodu. — Ta potres so, kakor smo že včeraj poročali, precej močno čutili v Beogradu.

Danes izborna komedi a polna humorističnih zapletljivajev

Zamenjane žene

Dvojni vlog zamenjanih žena igra temperamentna LEATRICE LOY, žrve ženskikh kapric s a nepreosliva Raymond Griffith nazvan Maks Linder II. in Mihael Va kony.

PRIDE: „ROSENKAVALIER“ Predstave ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri. Kino Ideal

Iz Ljubljane

— Prošnja na mestni magistrat. Naročniki iz Spodnje Šiške nam pišejo: V torek je bila glavna (državna) cesta, ki vodi skozi Spodnjo Šiško, zopet zavita ves dan v goste oblake prahu. Dasi je to ena najbolj prometnih ljubljanskih cest, jo prično redoma skopiti šele drugi ali tretji dan po dežju, kar je mnogo prepozno. Mestni magistrat blagovoli za to odrediti, da se bo v bodoče pričela tudi glavna cesta v Spodnji Šiški skopiti pravočasno kot druge ceste in ulice v centru mesta. Enkratno skopljenje pa spriči velikega prometa z avtomobili ne zadostuje. Skopilo naj bi se torej dnevno vsaj dvakrat, zjutraj in zvečer. Nadalje si dovoljujemo prebivalci ob glavni cesti ljudno vprašati, kaj je z obljubljenim trotoarjem? Zlasti bi bil krvavo potreben od Glavičeve trgovine pa do hiše posestnika in mesarja Burje. Ob gradnem vremenu moramo giniti po strašno blatni državni cesti. Nadejamo se, da Gradbena direkcija ne bo sitnila. Če že nima kredita za brezhibno vzdrževanje ceste, bo menda vsaj privolila, da zgradi mestni magistrat trotoar. Zadoštuje, da je trotoar le kak meter širok, toliko pač, da bomo imeli kaj nogo postaviti na suho in da nas ne bo sram prihajati z blatno obutvijo v mesto.

— Javna zahvala. Šentpeterska moška in ženska podružnica sv. C. in M. v Ljubljani se najprijetneje zahvaljuje vsem cenjenim darovalcem raznih predmetov v društvene namene, brezplačno prevažanje teh na grad, itd. ter narodno zavednim udeležencem Jurjevanja na gradu.

— Mestni gospodarski urad jutri v soboto, dne 22. maja 1926 za stranke ne posluje radi snazjenja svojih uradnih prostorov.

— Rudarsko glavarstvo za Slovenijo in Okrožni rudarski urad v Ljubljani ostata radi čiščenja uradnih prostorov dne 25. in 26. t. m. za stranke zaprta.

— Ljubljana ima najbolj mrzlo temperaturo v državi. Vreme, ki vlada zadnje čase po vsej Evropi, tudi pri nas ni preveč majsko. Relativno vlada povsod hladno vreme. V Zagrebu je bila včeraj temperatura plus 17, v Beogradu 14, v Ljubljani 9, Brodu 11, Crikvenici 14, Karlovcu 15 in Osijeku 13. Torej imamo najbolj hladno vreme v Ljubljani.

— Čisto slovenska obč. Vileti na Golici se konča tute nedeljski odjezd rano o 5.20 h. — J. Regucija Gradščice bo trajala, kakor čujemo, še 3-4 leta. Tem povodom bo odpravljen jez v Kozelju in s tem bo tudi nadaljni obstanek ondotelega kopališča odločen. Vsekakor imamo pa pri vednem naraščanju prebivalstva v Ljubljani vse premalo javnih kopališč. Mesna kopel n.

pr., kakoršna je sedanja v Kolodvorski ulici, niti ne pride resno v poštev, ker bi jih moralo biti v mestu najmanj 6-8 takega obsega, javno kopališče na Prulah je pa že zdaj premajhno.

— Tatiški berač. Včeraj je policija prišla 35letnega. Že opetovano predkaznovanega berača Antona Svetka iz Hrušice pri Ljubljani. Pri njem so našli uro - budilko pri radio-številkami ter mokro ruho. Oboje je Svetek verjetno kje ukradel, dasi trdi, da je predmeta kupil. Lastnik se naj oglasi na policijo.

— Otroške oblečke: Kristofič - Bučar!

ELINOR

Višek filmske tehnike!

Iz Celja.

— Splošna gradbena zadruga v Celju je pričela s poslovanjem ter je pričakovati, da se že v prihodnjih dneh prične z zidanjem enostanovanjskih hiš onim zadrugnikom, ki so se za to oglašili in ki so izpolnili vse predpogoje. Zadruga pisarna se nahaja v Aleksandrovi ulici št. 4, kjer daje poslevočelci tujnik in blaginjak g. Fran Jošt vsa pojasnila.

— Pukovska slava celjskega 39. pešpolka se vrši v petek dne 28. maja na Glazili. — Dne 29. maja priredi Udrženje rezervnih oficir in ratnika v Narodnem domu druzabni večer.

— Prve črešnje iz južnih krajev so se te dni pojavile na celjskem trgu. Prodajalo se kilogram 16 do 18 dinarjev.

— Moško kopališče pri Gozdnj restavraciji se renovira in bode izvršena vsa potrebna dela obnove. Škoda je, da so se odstranili trije stolpiči, ki so dajali kopališču čedno sliko. Tako v slabem stanju menda še niso bili, da se jih ne bi dalo več popraviti.

— Konkurz je razglašen nad imovino trgovca Ljudevika Petka v Celju.

Obleke za gospode

v izvrstnih kvalitetah priporoča po zelo zmernih cenah tvrdka

A. Runc, - Ljubljana

Ustanov. l. 1879.

Sokol

SOKOLSKIM DUŠTVO LJBULJANSKE ŽUPE!

Preminal je brat dr. Karel Triller, starosta ljubljanske sokolske župe v letih 1908 — 1912. Kot človek, Sokol in starosta nam ostane nepozabna, kot kulturnega, narodnega in gospodarskega delavca ga bo težko pogrešala domovina. Izkažimo svojemu starosti zadnjo čast, spremimo ga na zadnji pot! Vsa ljubljanska in okoliška sokolska društva se dne 22. majnika 1926 zberejo točno od četrta na 2 popoldan pred Narodnim domom. Svečani krog!

Zdravo!

Starčinstvo Sokolske župe Ljubljana.

ČLANOM SOKOLA LJBULJANA!

Včeraj dopoldne je nenadoma preminal — zadet od srčne kapi — naš bivši društveni starosta in bivši starosta Ljubljanske Sokolske župe, brat

dr. Karel Triller.

Dolžnost vsakega člana je, da sprejme zaslužnjo sokolskega delavca, ki je bil nad 40 let včlanjen v naš organizacijo, na poslednji poti.

Zbirališče članstva v kroju jutri 22. majnika ob četrta na 2 v Narodnem domu.

Zdravo!

Odbor Ljubljanskega Sokola.

Sokol I. Tabor pozivlja svoje članstvo, da se udeležijo pogreba umrlega brata dr. Karel Trillerja. Pogreb se vrši v soboto 22. t. m. ob pol 14. Zdravo! — Odbor.

Sokolsko društvo na Bledu razvije 8. avgusta svoj prapor, kumovala mu bo Nj. Vel. kraljica Marija.

Sokolske vžigalice, ki so izborne po kvaliteti, kupujejo vsi Sokoli in tudi ostalo občinstvo. Založništva imajo: v Ljubljani: tvrdka Sarabon, v Celju: tvrdka Bunc in drug. v Mariboru: tvrdka Miloš Oset, v Varaždinu: tvrdka Sustar in sin, v Zagrebu: tvrdka Hinko Mayer in drug.

ELINOR

Najlepši film sezije!

Ljubavni roman Pangalosovega sina in lepe Srbkinje

Pangalosov sin je nenadno prispel v Beograd. — Po eni verziji je pobegnil, po drugi potuje po nalogu svojega očeta. — Vloga znanega Skiadesa. — Baje je tudi on žrtve osebnega in političnega maščevanja.

V Beograd je prispel sin grškega diktatorja Pangalosa, da obišče svojo zaročenko gđc. Reto Tripčič. Kakor znano so grške oblasti meseca marca izgnale iz Aten našo državljanko gđc. Reto Tripčič, ker sta se imela rada s sinom grškega diktatorja Pangalosa. Izgnanko so prevzeli na grškojugoslovenski meji naše oblasti in jo odpremile v Beograd, kjer je bila na podlagi izmišljene denunciacije grških oblasti najprej celo zaprta. Ko pa se je policija na podlagi informacij našega poslanstva v Atenah pričela da so izpovedi gđc. Rete o pravem vzroku njenega izгона resnične, jo je seveda izpustila iz zapor.

Izredno lepa devojka je ostala brez denarja. Ker pa se je hotela pošteno preživljati, a ni mogla dobiti druge službe, si je kratkotalno poiskala službo kot sobarica pri neki beograjski rodbini. Trdno je verovala, da je njen zaročenec ne zapusti, ampak ji ostane zvest in pride prej ali slej po njo. Ni se varala. Pangalos, ni hotel dovoliti, da bi se njegov sin, kot sin najvišjega grškega dostojanstvenika poročil s hčerko priproste meščanske obitelji in povrh še inozemko. Ker pa s sinko, bržčas energičen in trdočlen kakor njegov slavn oče, ni hotel popustiti, ga je Pangalos poslal v prognanstvo na mal osamljen otok v Egejskem morju. Mladi Pangalos je mornariški oficir in se je nekaj časa pokoril diktatu očeta, ki je obenem njegov vrhovni vojaški poveljnik. Ko pa se oče le ni dal omehčati, je sina premagalo koprnenje po lepi Reti, pa je pred dnevi kratkotavno pobegnil z otoka in prispel preko Soluna v Beograd. Tako sta zvesta zaročenca zdaj združena in izjavljata, da se ne ločita več. Ako bo ostal Pangalos neizprosen, se hoče sin naseliti v Beogradu tli kje drugje v Jugoslaviji.

Kakšno vlogo je igral Skiades?

Skiades je bil intimen prijatelj mladega Pangalosa. Vedel je za ljubavno razmerje diktatorjevega sina z lepo, a siromašno Reto Tripčičovo. — Mladi Pangalos se je zaljubil v Smirni v Reto in ker jo radi njene siromašnosti ni mogel odvesti v Atene, je to vlogo prevzel Skiades. Tako je prišla Reta v Atene.

Sport

Zagrebska Concordija v Ljubljani

Na binkoštno nedeljo in ponedeljek nastopi v Ljubljani renomirana hazenska družina zagrebske Concordije, ter igra prvi dan proti Ateli, drugi dan pa proti Iliriji. Nastop Concordije bo vzbudil v Ljubljani sigurno mnogo zanimanja, ker slovi Concordija kot ena najmočnejših družin v naši državi. V prvenstveni tabeli zagrebskega podsaveza stoji momentoma na drugem mestu ter ima v vseh dosedanjih tekmah za znakoviti jako lepe rezultate. Njeno svetlošče brani vsem poznana izvrstna vratarica Gršetičeva, ki stalno nastopa reprezentativno za Zagreb. Poleg nje nastopa v družini reprezentativna igralca Klokotčičeva, ki je na glasu najboljši krilke v Zagrebu.

Tekme bodo brezdvomno izredno interesantne ter bodo nudile najboljši sport. — Atena kakor Ilirija nastopita v svojih najmočnejših postavah ter bosta sigurno storili vse, da ohranita ljubljanski hazeni dober sloves, katerega uživa sedaj ne le doma, temveč tudi v drugih mestih Jugoslavije.

Tekmi se vršita oba dni dopoldne, in sicer na jorišču Atene ob glavnem tivolskem dvorodu.

Jugoslavija (Beograd)

Primerje 5 : 1 (2 : 1)

JUGOSLAVIJA: Nikolić-Ivković, Todorčič-Popović, Petrović (Mahek) Marković, Gjurić, Jovanović, Luburić, Petković, Sekolić.

PRIMORJE: Erman-Buljević, Jančigaj-Grunter, Slamič, Pišek, Svetlič (Pražnec), Camernik, Glavič, Uršič, Cebolin.

Jugoslavija je včeraj prvič igrala v Ljubljani. Vrnila se je s svoje dolge turnee v Franciji, kjer je častno zastopala naše barve ter pokazala inozemstvu visoko stopnjo našega nogometa. Včerajšnje njeno gostovanje v Ljubljani je pokazalo, da klub povsem zasluženosti nosi ponosni naslov »državnega prvaka«. Pretekli dni smo imeli v Ljubljani priliko videti glasovitega splitskega Hajduka, to pot pa njegovega enakovrednega nasprotnika Jugoslavijo. Med Jugoslavijo in Hajdukom ni opaziti bistvene razlike, vendar se nam zdijo Jugoslavija nekoliko boljša. Glavna njena moč leži v napadu, ki ga tvori stari internacionalci Petković, Jovanović, Luburić in Gjurić. Izredno prodorni sta obe krili, poleg tega silna šuterja. Bombe Sekulića so bile vedno strah vratarja Ermana. Krilska vrsta sicer nekoliko zaostaja za napadom, občudovali pa smo precizno podajanje žoge, kakor nje ne obvladanje v vsaki poziciji. Obrambni trijo je bil na mestu, vratar sicer ni imel prilike, da se izkaže, svojo visoko klaso pa je dokumentiral znani branilec Ivković, ki je menda tudi določen v državno reprezentanco. V splošnem je napravilo moštvo izredno dober vtis. Igralo je precizen nogomet po tleh z daljšimi pasovi. Vsak moč je tehnično dovršen in na mestu. Napad pa ima isto usodno napako, kakor napad Hajduka: hiperkombinacija pred golom. Zlasti v drugem polčasu, ko je Jugoslavija predvedla pravo ekshibicijsko igro pred vratmi Primorja, so zastreljali več krasnih

Stari Pangalos je sicer vedel za ljubavno razmerje svojega sina, menil pa je, da je to pač običajna mladeniška avantura, ki se bo tako kakor je začela tudi končala. Ko pa je videl, da gre za resnično in da ima njegov sin resne namene, je sklenil, da temu napravi konec. Smatral je za nedostojno, da se njegov sin, sin predsednika grške republike, poroči z revno mladenko. Zato je Reto enostavno dal izgnati z grškega ozemlja, pod pretvezo, da je komunistinja.

Stari Pangalos je vedel, da ima pri celi zadevi tudi Skiades svoje prste vmes in hotel se je tudi njega na prav radikalen način izbežati. Mladi Pangalos pa je Skiadesa pravočasno opozoril in tako je Grk odnesel pete, predno ga je dosegla maščevalna Pangalosova roka. Pobegnil je v Jugoslavijo, na Sušaku pa so ga prijeli, češ da je osumljen poneverbe 36 milijonov drahem. Seveda je Skiades napravil velike oči, kajti o milijonih ni imel pojma. Ko so ga pripeljali v Beograd, je odšel na grški konzulat, da se sam prijavlji. Spotoma je srečal Reto Tripčičovo. To srečanje ga je iznenadilo in ko mu je Reta poročala, kaj se je z njo zgodilo, je sklenil, da se da raje v Beogradu zapreti, nego da se vrne v domovino. Sedaj ga je Pangalosov sin rešil iz neprijetnega položaja. Kako pa se bo cela stvar razvila, še ni znano.

V zvezi s prihodom mladega Pangalosa v Beograd pa so še druge interesantne okoliščine. Sedaj bo morda pojasnjena tudi zagonetka Grka Spiridiona Skiadesa, katerega so zasledovale grške oblasti baje radi poneverbe 36 milijonov drahem. Beograjski reporterji so intervjuvali mladega Pangalosa o Skiadesu. Takoj po svojem prihodu v Beograd je imel mladi Pangalos daljši razgovor z zagovornikom Skiadela, g. Todorčičem. Razgovoru je prisostvoval tudi reporter Beograjskega »Vremena«. G Pangalos je med drugim izjavil, da potuje v London kot grški ataše za mornarico, v Beogradu se je ustavil samo začasno. Zanimive so izjave Pangalosa o Spiridionu Skiadesu. Rekel je, da Skiadesa dobro pozna, da je pošten človek in da ga grške oblasti zasledujejo zgolj iz političnih razlogov.

postojank. Izredno simpatično je vplivala tudi fer igra državnega prvaka.

Primorje se je napram renomiranemu nasprotniku dobro odrezalo, zlasti se če vpoštevamo, da je nastopilo brez svojih dveh najboljših igralcev Ermana II. in Zemljaka. Prvi je resno obolel, drugi ni dobil dopusta v vojašnici. Moštvo je zadovoljilo zgolj v prvem polčasu, ko je bilo dobro i defenzivno i ofenzivno. Drugi polčas je »Primerje« slično kakor v tekmi proti Hajduku silo popustilo. Zelo dobra je bila obramba, krilska vrsta le deloma, napad pa je radi izgube Ermana mnogo izgubil na prodornosti. Erman v голу je držal več težkih bomb, radi nepravilnega pasmanja pa vendar nosi odgovornost za dva gola.

Kratek potek igre: V 11. minuti avtogol Primorja, v 21. drugi gol za Jugoslavijo, ki ga zabije Petković. Primorje doseže v 41. minuti po lepi kombinaciji svoj častni gol. Zogo pošlje Glavič v mrežo. Polčas 2 : 1. V drugi polovici prihaja Jugoslavija vedno bolj na površje, moč pritiska in doseže v 12. 17. in 2. minuti po Sekuliću, Gjuriću in Petkoviću se tri gole. Erman ubrani streliano 11 metrovko. G. Planinšek je vodil moštvo, predvamo in popolnoma objektivno vso tekmo. Gledalcev okoli 600.

ELINOR

Višek senzacij in pustolovščin!

Vienna Cricket F. C. (Dunaj) - Ilirija

Vienna Cricket and Football Club, najboljše amatersko nogometno moštvo Avstrije, absolviira na binkoštno nedeljo in ponedeljek, oba dni ob 16. uri, dve tekmi z našim prvkom Ilirijo. Nogometna sezona v Ljubljani, ki je letos izredno zanimiva in pestra, se z nastopom tega izvrstnega moštva še dalje stopnjuje. Kriketerji, kakor se klub na Dunaju kratko imenuje, so enakovredni prvorazrednim profesionalnim klubom na Dunaju. V Ljubljani so dolžni nastopiti s kompletnim I. moštvom. Igra jo tehnično visokostojek, tipični dunajski kombinacijski nogomet, ki je v Ljubljani pred tedni dovršeno predvedel Amateur-SV. Dunajski reprezentanci amaterski tem tvorijo večinoma igrači Kriketerjev.

— 12. številka Slovenskega sporta je izšla včeraj na desetih straneh. List prinaša obilo zanimive vsebine, poročilo o zadnjih prireditvah, o sportnih dogodkih po svetu, berlinsko pismo, poročilo o obnem zboru TK Skale, drugi del predavanja dr. Bleiweis sa na jubilejnim obnem zboru Ilirije ter propagandni članek za medicinsko žogo. Z dvanaest številko poteče prvo četrtletje tega, sedaj edinega sportnega lista v Sloveniji. Naroča se v upravi, Ljubljana, Kolodvorska ulica 26.

— Sodnik tekme Bolgarska : Jugoslavija, ki se vrši 30. maja v Zagrebu, se ni določil. Naš savez predlaga bolgarskemu na izbiro tri sodnike Brauna z Dunaja, Hecritesa iz Praga in Göröia iz Budimpešte.

Gospodarstvo Ljubljanski velesejem

V kratkem bo uprava velesejma začela z dodeljevanjem razstavnih prostorov in se zamudnikom nudi le še malo časa in prilike, da dobe ugodne prostore, ker se po razdelitvi ne bo moglo več upoštevati želj posameznih prijavlencev. Dolžnost vseh, zlasti občanov Slovenije, bi bila, da se zavedajo obsega koristne in tudi nacionalno važne institucije in store vse, da pripomorejo do še večje impozantnosti letošnjega velesejma, ki se prične 26. junija in konča 5. julija in da pripomorejo veliki manifestaciji porasta jugoslovanske industrije, obrti in trgovstva. Kdor je še omahoval, naj zato ne okleva v zadnjih minutah in naj prijavi velesejskega mu radu, da hoče razstaviti svoje produkte. Prijave naj se pošljejo čimprej uradu Ljubljanskega velesejma.

—g Montanistični velesejem v Pragi. Kakor nam javlja ravnateljstvo Praskih mednarodnih velesejmov, bo ob priliki letošnjega jesenskega velesejma (od 9. avgusta do 9. septembra) organiziran v Pragi prvi velik »Montanistični velesejem«; razdeljen bo v štiri skupine, ki bodo obsegale vse produkte in surovine, kakor tudi stroje montanistične penoge. Prva skupina bo obsegala produkte rudnikov (zvorci premoga, briketov, koksa, rud, anglomeratov, socijalna uređitev rudnikov, načrti delavskih kolonij i. t. d.). V drugi skupini bo razstavljeno: iskane rud, kopanje rudnikov in rudniška oprema, eksplozivne snovi, rudniški transport (vlakci, prevozna sredstva), rudniška ventilacija itd. Tretja skupina: Koks in njegova uporaba, topilnice, moderni načini kurjave v gospodinjstvu, trgovina s premogom. Četrta skupina: ekspozicija preizkuševalnih zavodov za varčno izrabo kuriva, eksplozije laboratorija, literatura, fotografija itd. Ta montanistični velesejem bo prva prireditelj te vrste v srednji Evropi in že sedaj vzbuja veliko pozornost zainteresiranih krogov.

—g Kriza naše in tujine. Tovarna »Sreča« za izdelavo usnjenih rokavic v Beogradu je izgubila lani skoraj vso delniško glavnico.

—g Konkurenca petrolejskih družb v Jugoslaviji. Po poročilu pariske »L'Informations« je konkurenca Standard Oil in Shell v Jugoslaviji zelo ostra. Radi uvedbe uvoznih carin na petrolej je sklenila družba Shell zgraditi rafinerijo pri Beogradu. To vprašanje pa še ni rešeno, ker vlada ni dala dovoljenja.

—g Sklicanje izvršne sekcije tarifnega odbora. Izvršna sekcija tarifnega odbora je sklicana za 26. t. m. Seja se bo vršila v dvorani Centralne industrijskih korporacij. Razpravljalo se bo o sklepih, ki so bili sprejeti na skupni konferenci prve in druge sekcije na Sušaku.

—g Monopoliziranje petroleja. Uprava državnih monopolov se peša z idejo monopoliziranja petroleja. V ta namen pripravljajo rezervoarje, v katerih bi bilo 6 milijonov litrov petroleja. V kratkem zgradi na Cuskarici tovarno za izdelovanje zabojev in posode za petrolej.

—g Državna trošarina in takse. V marcu je dobila država na trošarinah 65.800.000 dinarjev, na taksah pa 102.800.000 Din. V proračunu je bilo predvideno za trošarino 50.200.000, za takse pa 80 milijonov. Dohodki od taks so se v primeri z lanskim letom znižali za 31 milijonov.

—g Naši delavci in brezposelnost v Nemčiji. Ker je brezposelnost v Nemčiji vedno večja, je poslalo ministrstvo socijalne politike vsem delavskim organizacijam okoliščino, v kateri prosi, naj opozore delavstvo na brezposelnost v Nemčiji. Nemški konzulati v Jugoslaviji so dobili od vlade navodilo, da ne smeje našim delavcem vidirati potnih listov.

—g Minister Šibenik o agrarni politiki. Minister agrarne reforme dr. Šibenik je izjavil, da hoče zastaviti vse sile, da se vprašanje agrarne reforme končno likvidira. V pošteb pride v prvi vrsti Dalmacija, potem pa Bosna in Južna Srbija. Minister je obljubil, da predloži Narodni skupščini čim prej tozadevni zakon, po katerem bo pripadala zemlja tistim, ki jo zdaj obdelujejo in ki od nje žive. Dosedanji lastniki, ki se lahko preživljajo na drug način, dobe za svojo zemljo odškodnino. Pri določitvi odškodnine bo posredovala država.

—g Ameriško-ruska petrolejska pogodba. Standard Oil Compagny je sklenila s petrolejskih tržiščih. Rusija ne sme delati kata pogodbo glede koncesije na nekaterih petrolejskih tržiščih. Rusije ne sme delati Američanom konkurence na tržišču v Egiptu. Iz tega se da sklepati, da je začel ruski petrolej izpodrivati produkte Standard Oil Compagny.

valnima operacijama. Tudi opice mu Voronov ni poslal. Nemes-Nagy ima opraviti s pomlaevalno metodo samo v toliko, da je prevedel v madžarščino Voronovo knjigo in jo izdal potem kot svoje delo. Preiskava te nečuvne sleparije je dognala, da pavijan sploh ni bil poslan iz Pariza, temveč da ga je vzel Nemes-Nagy kar iz budimpeštanskega zoološkega vrta, kjer so ga imeli v kletki že 6 let. Laž je tudi, da bi bil dr. Voronov poslal dotičnega brazilskega tovarnarja k Nemes-Nagyu. Tako so Madžari bogatejši; zopet za en škandal, ki pa lahko postane še večji, ako se izkaže, da si je tudi tajinstvenega Braziljanca, ki ga je baje dr. Nemes-Nagy pomladil, ta lepi učenjak izmislil sam.

Ko bi on vedel...

kako krasno in neverjetno poceni tennis blago je prejela tvrdka DRAGO SCHWAB v Ljubljani kunil b sebi in meni za obleki.

Diktator želodec

»Na svetu je tajinstven diktator, s katerim morajo vsi ljudje računati.« — piše Louis Foret v »Matinu«. Ta diktator stoji nad vsemi vladami. Imenuje se želodec. Kadar potegnejo politiki in socijalni teoretiki s svojimi frazami mase za seboj, se pojavi nepričakovani skriti diktator in uniči v par minutah ves entuzijazem zapeljanih mas.

V Angliji je zaklical ta diktator »Stoj!« in generalna stavka je bila takoj končana. Želodec velikega organiziranega naroda, kakor vsak želodec sploh, računa z vsemi poedinimi želodci in ne dovoljuje splošne stavke. Demagogi lahko prepričajo mase, da je formula »splošna stavka« kabalistični znak za paradiž, toda če gre ta demagogija prave daleč, se pojavi gospod želodec in vse iluzije je konec. Stavka se izjalovi zato, ker morajo ljudje jesti. Prav za prav je zmagal v angleški stavki biftek, ne pa ministrski predsednik Baldwin. Stavku-

joči bi se bili mogli še upirati, toda tajinstveni diktator jim je zagrozil z lakoto in to je takoj pomagal.

Zdaj se je ta diktator potuhnil. Pojavil se pa takoj, čim se bo hotel kak narod upreti njegovim vsemogočnim zakonom.

Strah in veselje Amundsenovih rojakov

Iz Osla poročajo: Koncem preteklega tedna je živela norveška prestolnica in z njo vsa Norveška v napetem pričakovanju, kaj bo z Amundsenovo ekspedicijo. Alarmantne vesti so naznanjale, da blodi »Norge« v viharju nad severno obalo Alaske, takoj nato se je pa raznesla vest, da zrakoplov ne more dobiti zveze z mestecem Norme, kjer so ga 24 ur zama pričakovali, in da je krenil nad Beringovo ožino nad Sibirijo. Vse te vesti so bile več ali manj samo uganje. V četrtek so priredili vsi norveški listi posebne izdaje, za katere so se ljudje kar trgali, dasi prodaja po mestu ni bila dovoljena. Toda čitatelji niso prišli na svoj račun, ker ni bilo točnih poročil o usodi Amundsenove ekspedicije. Poznavalce polarnih krajev in avijatik so ljudje vpraševali, kaj mislijo o poletu »Norge« preko severnega tečaja. Vsi so se strinjali v tem, da je postala »Norge« najbrž žrtev viharja, da pa posadka ni v nevarnost, ker je Amundsen v polarnih pustinjah tako rekoč doma.

V soboto je bilo znano, da blodi »Norge« nad Alasko in zama išče zveze z ameriškim radio-postajami. Radio-postaje St. Prul, Seward in Hirschbrook so sicer slišale, da kliče »Norge« na pomoč, toda odgovoriti niso mogle. V petek zvečer so začeli signalizirati »Norge« pojemati. Postaja Fairbanks je neprestano klicala zrakoplov. Nad severno obalo Alaske je divjal ta čas vihar. Končno je prišla v soboto zvečer vest, da je »Norge« v petek opoldne srečno pristala v Telleru na Alaski. Takoj so izšle posebne izdaje vseh listov in po prestolici so zaplapolale norveške zastave.

To in ono

Amundsenova posadka v Nome

Amundsen in posadka zrakoplova »Norge« ki je preplula severni tečaj, se nahaja sedaj v Nome. Nastanjeni so v posebni baraki iz lesa, ki je bila, nalašč zanje zgrajena. Posadka zrakoplova »Norge« je krstila barako s »klubom izvidnikov«. Veliko veselje imajo člani posadke z malim psičkom komandanta Nobila, ki je z njim vred tudi preplul severni tečaj na zrakoplovu »Norge«. Posadka se zabava, kakor zna in more. Prebivalstvo gre posadki v vsem na roko. V kinih vrte najnoveše ameriške filme, zvečer pa je posadka vsak dan povabljen na kak banket ali na večerjo k privatnim rodbinam. Medtem nadaljujejo monterji z demontacijo zrakoplova »Norge« v Tellerju. Posadka ostane v Nome tako dolgo, dokler ne pripluje tja ameriški parnik, ki bo Amundsen in njegove prijatelje prepeljal v Združene države. Amundsen ureja znatstveni material, ki ga je nabral pri poletu preko severnega tečaja.

Škarje v želodcu

Četudi je ta zgodba neverjetna, resnična je! V malem nemškem mestecu je mladenič bolehal na črevesnih gnojivah. Zdravniki so ga trikrat operirali. Po tretji operaciji, ki je vsestransko uspela, je bil odpuščen iz bolnice kot popolnoma zdrav. Po dveh letih pa je moral revež znova v bolnico, zdravstveno stanje se mu je zopet poslabšalo.

Fanta so položili na operacijsko

mizo in ga rentgenizirali. Na veliko začudenje prisotnih zdravnikov je rentgenova slika pokazala, da ima nesrečni mladenič v želodcu operacijske škarje. Zdravniki so ugotovili, da so škarje pri poslednji operaciji pomotoma ostale v želodcu. Po rentgenski konstataciji so zdravniki operirali mladeniča in ga oprostil škarij, ki so dve leti ležale v želodcu in se med tem razstavile na dva dela. To se je dogodilo letos v nemškem mestecu Velbert.

Nesrečni fant je dokazal, da razume nemško disciplino. Dve leti je verovaval zdravnikom, da je popolnoma zdrav in da je potekla operacija povoljno.

Nov škandal v Budimpešti

Madžarska prestolica ima zopet senzacijo. Doživela je nov škandal, nad katerim se zgraža vsa kulturna Evropa. Kakor smo že poročali, sta bili izvršeni nedavno v Budimpešti dve senzacijski operaciji: ena na znamenitem bogatem brazilskem tovarnarju, druga pa na starem Madžaru, ki je živel zadnje čase v mestni ubožnici. Operacija je napravil budimpeštanski zdravnik dr. Nemes-Nagy, ki se je izdal za bivšega učenca prof. Voronova. Za operacijo je uporabil pavijonove žleze. Trdil je, da mu je poslal mladega pavijana sam Voronov. Zdal se je pa izkazalo, da je dr. Nemes-Nagy čisto navaden slepar.

Profesor Voronov je namreč izjavil, da dr. Nemes-Nagy nikoli ni bil njegov asistent, temveč da je pristojoval samo kot gledalec dvema pomlaje-

Javna sodna dražba

enonadstropne hiše

z že 100letno gostilničarsko koncesijo, treh gospodarskih poslopij, gozda, njiv in travnikov, vl. št. 62, 294, 75 in 750 davčne občine Kokrica pri Kranju, se vrši v **soboto, 22. t. m.** ob desetih dopoldne pri okrajnem sodišču v Kranju. Najmanjši ponudek Din 75.000. Vložki se prodajajo tudi posamič.

1573

Borzni svet ljubljanske borze za blago in vrednote javlja tužno vest o smrti svojega velezaslužnega člana, gospoda

dr. Karla Trillerja

ki je preminul dne 20. maja 1926.

Ljubljanska borza, za katero si je pridobil blagopokojni nešteto zaslug, mu ohrani trajen, hvaležen spomin.

V Ljubljani, dne 20. maja 1926.

„SLAVIJA“ jugoslovanska zavarovalna banka v Ljubljani naznanja žalostno vest, da ji je dne 20. maja 1926 nenadoma umrl njen prvi predsednik, gospod

dr. Karel Triller.

Pokojnega se bo s spoštovanjem spominjala uprava zavoda in uradništvo.

Ljubljana, dne 20. maja 1926.

1550

Odvetniška zbornica za Slovenijo naznanja pretresljivo vest, da je njen odličen član gospod

dr. Karl Triller

dolgo dobo njen odbornik in svetnik disciplinskega sodišča, nenadoma danes opoldne izdihnil svojo blago dušo.

Trup o blagopokojnika — ki mu ohrani cela zbornica radi njegovih velikih vrlin in zaslug ter radi tovarške zvestobe najčastnejši spomin — prepelje se v soboto, 22. t. m. ob pol 2. popoldne izpred hiše zalosti v Ljubljani, Nunska ulica, v Skofjo Loko, kjer bo ob 4. istega popoldne izročeno na tamošnji pokopališču materi zemlji.

V Ljubljani, dne 20. maja 1926.

1554

Narodna tiskarna in uredništvo „Slov. Naroda“ v Ljubljani naznanjata, da je preminul gospod

dr. Karel Triller

bivši dolgoletni upravni svetnik in podpredsednik Narodne tiskarne ter urednik in odličen sotrudnik „Slovenskega Naroda“.

Blagopokojnika ohranimo v trajnem in hvaležnem spominu.

Ljubljana, dne 20. maja 1926.

Razprodaja.

Obilne devoljena predstavljajo popolna razprodaja. Prodajale se bodo: ure, verižice, prstani, zapestnice, namizna oprava iz pravega in kina srebra, šivalni stroji in dvokolesa za moške in ženske itd.

Ne zaradite posluži se ug. dne prilika.

Na mnogobrojni obisk vabi trdka

Jos. Šelovin - Čuden,
Ljubljana, Mostni trg 13. 1467

Na stanovanje

in hrano se sprejme gosposki. — Dopis pod "Dobra hrana" na upravo "Slov. Naroda".

Natakarica

posredna in zanesljiva — isče službo v kakem le-tovilišču. Nastopi lahko takoj. — Ponudbe pod "Natakarica/1534" na upravo "Slov. Naroda".

Prodajalka

izurjena v delikatesni trgovini — se sprejme takoj za Bled. — Ponudbe: Zidovska ul. 3/L 1553

Opremljeno sobo

s posebnim vodom v spredni mestu — isče gosposki. — Ponudbe za takoj. — Ponudbe na upravo "Slov. Naroda" pod "Takoj 1533".

NAJBOLJŠI BRNSKI BLAGOV

specijalni predmeti brez konture

blago za gospode in dame, najameno iz iste vrste čvrste kvalitete in najmodernejših vzorcev razpošilja po jako nizkih tovarniških cenah več nego 40 let kot strogo solidno svetovno znano tovarniško skladišče sukna

SIEGEL - IMHOF, BRNO,
Palackého třída 12.

Vzorec gratis in franko. Isto tudi privatno.

Klavirje
harmonije in orgle in posredovanje
na boljši: Steinway, Höpfer, Bösendorfer, Förster, Stingl original (to. cobite le v veliki zalogi in izberi strokovnjaka in bivšega učitelja Glasbene Matice

Alfonz BREZNÍK,
Ljubljana, Mostni trg 3 (poleg magistrata) 1577

"Mirja",
Kralja Petra trg 8, telefon 220. — Premog. drva, koka, cement. 53/T

J Koz iz Ljubljane bo prodajal na biskopiški posejki letošnjo košnjo trave in detelje. — Pričetek ob 14. pri Ančnikovem kozolcu v Spodnji Šiški. 1520

Enodružinsko hišico z vrhom

najraje v Rožni dolini ali ob Tržaški cesti — kupim. Posredovalci izključeni. — Ponudbe s navedbo cene na upravo "Slov. Narod" pod "Hišica/1525".

KOKS - ČERN
Vojna 1/6 Telovna 36

Trompeta 156-S

vse ploštinstrumente, izlo. robove hitro in precizno popravlja vrhka

Alfonz Brezník,
LJUBLJANA, Mostni trg 3 (poleg magistrata)

Stari instrumenti se vzamejo v zamena ali pa kupijo.

Najboljši šivalni stroji in tolesa so to **Gritzner, Adler** za rodbino, obrt in industrijo. Istotam najboljši švicarski plotni stroji **Dobled.**

Večletna garancija. Najnižje cene. Tudi na obroke.

Josip Petelino,
Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

RADIO

najboljše vrste je edino **KARBORUNDUM DETEKTOR** s 3 žarničnim ojačevalcem. Kompl. aparat, 3 žarnice, anoda, akumulator in 1 slušalo samo Din 2850. — **Eastern Radio Service,** Ljubljana, Selenburgova 7/L, VAK, d z o. z. 1383

Ocarinjenje

vseh avoznih, izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi **Rajko Turk**, carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9, nasproti carinarnice. Revizija pravičnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Berta dr. Trillerjeva kot soproga in **Marija vd. Cvahte** kot sestra naznanjata v neizmerni žalosti v lastnem in vseh ostalih sorodnikov imenu pretužno vest, da je srčno ljubljani soprog, oziroma brat, gospod

dr. Karel Triller

odvetnik, predsednik Ljublj. kred. banke itd.

v četrtek, dne 20. t. m. nenadoma preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v soboto, 22. maja 1926. ob pol 2. uri popoldne iz hiše žalosti, Nunska ulica št. 21, do mestne meje, odkoder se prepelje z mrtvaškim avto-vozom na pokopališče v Škofjo Loko, kjer se truplo blagopokojnega položi ob 4. popoldne v rodbinsko grobnico.

V Ljubljani, dne 20. maja 1926.

Namesto posebnega obvestila.

MESTNA OBČINA LJUBLJANA naznanja, da je preminul gospod

dr. Karol Triller,

ki je dolga leta kot občinski svetovalec in podžupan posvečal svoje izredne zmožnosti blagru naše občine, zlasti pa stal ji v najtežjih časih ob strani kot odličen pravnik in finančnik.

Klanjamo se manom prezaslužnega svojega podžupana in vabimo vse someščanstvo, da mu izkaže poslednjo čast!

V LJUBLJANI, dne 20. majnika 1926.

Javljamo tužno vest, da je danes nenadoma preminul naš predsednik in dolgoletni upravni svetnik, gospod

dr. KAREL TRILLER

odvetnik, predsednik Združenih papirnic Vevče, Goričane in Medvede d. d. v Ljubljani, predsednik Jugoslovanske zavarovalne banke Slavije d. d. v Ljubljani, podpredsednik Hrvatsko-slavonske zemaljske hipotekarne banke v Zagrebu, član upravnega odbora Narodne banke kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Beogradu, član predsedništva Zveze industrijcev v Ljubljani itd., itd.

Nepozabnemu, velezaslužnemu predsedniku, ki je procvitu in razmahu našega zavoda posvetil neumorno in požrtvovalno svoje sile in si pridobil zanj trajnih, nevenljivih zaslug, ohrani naš zavod vedno časten in neizbrisen spomin.

V LJUBLJANI, dne 20. maja 1926.

Upravni svet, nadzorstvo in ravnateljstvo
Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani.

Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvede d. d. v Ljubljani javljajo pretresljivo vest, da je predsednik njihovega upravnega sveta, gospod

dr. Karel Triller

odvetnik, predsednik Ljubljanske kreditne banke, član upravnega odbora Narodne Banke kraljevine SHS, član predsedništva Zveze industrijcev itd., itd.

danes nenadoma preminul.

Naša tvrdka je izgubila v mnogo prerano preminolem svojega ustanovitelja, ki je ustvaril temelj njenemu obstoju in ki mu je bila stalna srčna skrb njeno prospevanje.

Nepozabnega pokojnika bomo pogrešali vselej in vedno.

V LJUBLJANI, dne 20. maja 1926.

3975 a